

Силабус курсу

Судова практика з відшкодування шкоди

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 29 Міжнародні відносини
Спеціальність – 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Рік навчання: 3, семестр: 6

Кількість кредитів: 5, мова викладання: українська

Керівник курсу:

к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу
Бутрин-Бока Наталія Степанівна

Контактна інформація: n.butryn@wunu.edu.ua, каб. 5318

Опис дисципліни

«Судова практика з відшкодування шкоди» є дисципліною, яка сприяє глибокому, ґрунтовному вивченню та засвоєнню знань студентами щодо правового регулювання відносин, які виникають із заподіяння моральної та матеріальної шкоди протиправними діями суб'єктів цивільно-правових відносин (деліктних зобов'язань). Крім того, уміння студентами аналізувати судову практику щодо вирішення спорів по врегулюванню питань із заподіяння шкоди. Основними завданнями вивчення даної дисципліни студентами є : правильно визначати правову природу деліктних порушень; вміло застосовувати чинне законодавство України та вести дискусії з приводу не договірних зобов'язань; тлумачити і застосовувати норми ЦК України та інших нормативно- правових актів, судову практику з метою прийняття обґрунтованих рішень у спірних відносинах, що виникають із недоговірних зобов'язань і деліктних порушень; характеризувати сутність недоговірних правовідносин; тлумачити чинне законодавство України, яке регулює деліктні правовідносини; засвоєння й закріплення теоретичних знань, які студенти отримали у практичній роботі правознавця; напрацювання у студентів навички практичної роботи з нормативним матеріалом та формування вміння тлумачити окремі його положення; напрацювання навички аналізу конкретних випадків з судової практики та змодельованих ситуацій. Після вивчення дисципліни студенти повинні: правильно визначати правову природу деліктних порушень; вміло застосовувати чинне законодавство України та вести дискусії з приводу не договірних зобов'язань; тлумачити і застосовувати норми ЦК України та інших нормативно- правових актів, судову практику з метою прийняття обґрунтованих рішень у спірних відносинах, що виникають із недоговірних зобов'язань і деліктних порушень.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	1. Загальна характеристика деліктів у цивільному праві.	Знати поняття делікту, його місце в системі цивільного права України та особливість міжгалузевого характеру; характеризувати склад делікту.	Тести, опитування
2	2. Особливості відшкодування моральної шкоди	Аналізувати систему законодавства у сфері відшкодування шкоди; аналізувати та характеризувати підстави відповідальності за заподіяну моральну шкоду.	Тести, опитування
3	3. Спеціальні делікти, що виділяються на підставі особливостей суб'єктивного складу заподіювачів шкоди.	Уміння характеризувати відшкодування шкоди, заподіяної органами влади. Відшкодування шкоди, заподіяної органами дізнання попереднього слідства, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, заподіяної малолітньою особою. Відшкодування шкоди, заподіяної неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, заподіяної недієздатною особою та особою не здатною усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними. Відшкодування шкоди особою, дієздатність якої обмежена.	Тести, опитування, практичне завдання
4	4. Відповідальність за шкоду, завдану особами з різними вадами дієздатності	Уміти характеризувати та розуміти поняття відшкодування шкоди, завданої малолітньою, неповнолітньою особами. Відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою після набуття нею повної цивільної дієздатності. Відшкодування шкоди, завданої кількома малолітніми, неповнолітніми особами. Відшкодування шкоди батьками, позбавленими батьківських прав. Відшкодування шкоди, завданої недієздатною фізичною особою. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, цивільна	Тести, опитування

		<p>діездатність якої обмежена. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та(або) не могла керувати ними. Відшкодування шкоди особою, яка застрахувала власну цивільну відповідальність.</p>	
5	<p>5. Відповідальність за шкоду, завдану органами влади та їх посадовими особами</p>	<p>Уміння характеризувати поняття шкоди, завданої фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, дією чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень. Поняття шкоди, завданої фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової або службової особи органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування при здійсненні нею своїх повноважень. Поняття шкоди, завданої фізичній або юридичній особі в результаті прийняття органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування нормативно-правового акта, що був визнаний незаконним і скасований.</p>	<p>Тести, опитування</p>
6	<p>6. Відповідальність за шкоду, завдану органами влади та їх посадовими особами</p>	<p>Уміти аналізувати та характеризувати поняття шкоди, завданої фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, дією чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень. Поняття шкоди, завданої фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової або службової особи органу</p>	<p>Тести, опитування, ессе</p>

		<p>державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування при здійсненні нею своїх повноважень. Поняття шкоди, завданої фізичній або юридичній особі в результаті прийняття органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування нормативно-правового акта, що був визнаний незаконним і скасований. Стаття 56 Конституції України: право кожного на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень. Суб'єкт, об'єкт, зміст зазначених порушень. Кредитор, боржник. Посадові та службові особи. Особливості визнання діяльності (бездіяльності), актів незаконними. Вина. Держава Автономна Республіка Крим, орган місцевого самоврядування як боржник. Обсяг, межі відшкодування шкоди. Шкода і причинний зв'язок між шкодою та діями (бездіяльністю) органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їх посадових або службових осіб.</p>	
7	<p>7. Відповідальність за шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду</p>	<p>Вміти розрізняти поняття шкоди, завданої фізичній особі внаслідок її незаконного засудження, незаконного притягнення до кримінальної відповідальності, незаконного застосування як запобіжного заходу тримання під вартою або підписки про невийзд, незаконного затримання,</p>	<p>Тести, опитування, практичне завдання</p>

		<p>незаконного накладення адміністративного стягнення у вигляді арешту чи виправних робіт.</p> <p>Право на відшкодування шкоди, завданої фізичній особі незаконними діями органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду виникає в разі ухвалення судом виправдувального вироку, скасування незаконного вироку суду, закриття кримінальної справи органом попереднього (досудового) слідства, а також закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення.</p> <p>Закриття справи на підставі закону про амністію або акта про помилування; самообмова. Шкода, завдана фізичній або юридичній особі внаслідок ухвалення судом незаконного рішення в цивільній справі.</p> <p>Шкода, завдана фізичній або юридичній особі внаслідок іншої незаконної дії або бездіяльності чи незаконного рішення органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду. Суб'єкт, об'єкт, зміст зазначених порушень; шкода; незаконні дії; причинний зв'язок між незаконними діями та шкодою, вина.</p> <p>Порядок відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду.</p>	
8	8. Відповідальність за шкоду, завдану ушкодженням здоров'я або смертю потерпілого	<p>Усвідомлювати особливість шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Підстави відповідальності. Шкода нематеріальна (моральна). Заробіток, дохід, матеріальні витрати.</p> <p>Відшкодування шкоди, завданої фізичній особі при виконанні нею</p>	Тести, опитування, ессе

		<p>договірних зобов'язань.</p> <p>Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я малолітньої або неповнолітньої особи. Відшкодування шкоди, завданої смертю фізичної особи. Порядок підрахування відшкодуваної шкоди. Витрати на поховання. Порядок відшкодування шкоди.</p> <p>Збільшення, зменшення обсягу відшкодування шкоди. Відшкодування витрат на лікування особи, яка потерпіла від злочину.</p>	
9	9. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг)	<p>Знати основну характеристику поняття та підстави відповідальності за шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Законодавче закріплення відповідальності за шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг); Недоліки товарів (робіт, послуг); недостовірна або недостатня інформація. Наявність договірних відносин між потерпілим та продавцем.</p> <p>Конкуренція позовів (договірного та позадоговірного). Підстави звільнення від відповідальності.</p>	Тести, опитування, практ.завдання

Літературні джерела

1. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. К.: Вид. Ліра-К, 2015. 1024 с.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 5-е вид., переробл. і допов. / За ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2013. Т. 2. 1120с.
3. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник / За заг. ред. С.С. Бичкової. 3-тє вид., змін. та допов. К.: Алерта, 2014. 496с.
4. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), ч. 2. Особлива. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 996 с.
5. Заїка Р.Ю. Юридична природа цивільно- правової відповідальності без вини. Юридична

наука. 2014. № 5. С. 7-14.

6. Онищенко О.С. Особливості відшкодування моральної шкоди в деліктних зобов'язаннях. Судова апеляція. 2015. № 2 (39). С. 102-108.

8. Шишка Р.Б. Цивільно-правова відповідальність і деліктне зобов'язання. Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (право). 2013. Вип. 2. С. 206-216.

Інформаційні ресурси

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:<http://portal.rada.gov.ua/>

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua/>

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційний веб-портал органів судової влади України. URL:<http://court.gov.ua/>

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та інші причини) навчання може відбуватись в он-лайн формі за наявності дозволу адміністрації університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30	40	30	100%
1. Усне опитування під час занять (4 теми по 5 балів - 20 балів) 2. Модульна контрольна робота - 80 балів	Усне опитування під час занять (5 тем по 5 балів – 25 балів) 2. Модульна контрольна робота - 75 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно

B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FХ	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом